

แนวทางปฏิบัติสำหรับสถาบันการเงิน ประเภทธนาคาร
ในการดำเนินการกับบุคคลที่มีรายชื่อเสี่ยงสูงต่อการฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง
ในกรณีบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากธนาคาร
ที่ถูกใช้ในการกระทำความผิดมูลฐาน รหัส HR-03

มีนาคม 2566

1. เหตุผลในการออกแนวทางปฏิบัติ

ปัจจุบันเทคโนโลยีทางการเงินก้าวหน้ามากขึ้นซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์สำหรับประชาชนในการใช้บริการแล้ว แต่ก็ยังเป็นช่องทางในการกระทำความผิดได้มากขึ้นเช่นกัน ดังนั้นการทำธุรกรรมผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นช่องทางที่มีความเสี่ยงสูงต่อการฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยเฉพาะความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชน กรณี call center กรณีแชร์ลูกโซ่ ความผิดเกี่ยวกับการพนัน กรณีการพนันออนไลน์ หรือความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งหันมาใช้รูปแบบการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น เนื่องจากมีความรวดเร็วและคล่องตัว และสามารถกระจายเงินที่ได้จากการกระทำความผิดได้ง่ายภายในระยะเวลาไม่กี่วินาที โดยที่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถตรวจสอบติดตามหรือมีความยุ่งยากซับซ้อนในการตรวจสอบติดตาม ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า มีการใช้บัญชีเงินฝากธนาคารของบุคคลอื่นมาเป็นช่องทางในการรับเงินและกระจายเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดในลักษณะ “บัญชีรับจ้าง” หรือ “บัญชีม้า” เพื่อมิให้มีการตรวจสอบ ติดตาม หรือมีพยานหลักฐานที่เชื่อมโยงถึงตัวการโดยมีฉ้อโกงที่ใช้วิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งบัญชีของบุคคลอื่น ทั้งจากการโจรกรรมข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อนำไปใช้เปิดบัญชีในชื่อของบุคคลนั้น ๆ หรือจ้างให้บุคคลอื่นเปิดบัญชี หรือรับซื้อบัญชีเงินฝากธนาคารของบุคคลทั่วไปเพื่อนำไปใช้กระทำความผิด ซึ่งพบได้อย่างแพร่หลายในสังคมออนไลน์ที่มีการซื้อขายบัญชีเงินฝากอย่างเปิดเผย โดยบัญชีเหล่านี้จะถูกรวบรวมเป็นชุด (แพ็คเกจ) พร้อมกับสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและซิมการ์ดโทรศัพท์ที่เจ้าของบัญชีเปิดใช้งานด้วย เพื่อให้มีฉ้อโกงที่ซื้อบัญชีไปสามารถนำข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของบัญชีไปผูกกับ mobile banking เพื่อใช้ทำธุรกรรมออนไลน์ได้ทันที และมีการใช้หมายเลขโทรศัพท์หมายเลขเดียวกัน ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์หรือรับข้อความ SMS จากธนาคารหลายบัญชี ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีมาตรการเพื่อจำกัดช่องทางการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ 9 แห่งกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ำ พ.ศ. 2563 ข้อ 3 (1) แห่งประกาศสำนักงาน ปปง. เรื่อง แนวทางในการพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ประกอบกับประกาศสำนักงาน ปปง. เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณากำหนดหรือทบทวนรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงสูง ซึ่งควรได้รับการเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดตามกฎหมายกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ำ พ.ศ. 2563 สำนักงาน ปปง. จึงได้จัดทำฐานข้อมูลรายชื่อบุคคลที่มีรายชื่อเสี่ยงสูงต่อการฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงในกรณีบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากธนาคารที่ถูกใช้ในการกระทำความผิดมูลฐาน รหัส HR-03 เพื่อส่งผ่านระบบตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงสูงด้านการฟอกเงินและรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด (ระบบ APS) สำหรับผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมประเภทสถาบันการเงิน กลุ่มธนาคาร เพื่อนำข้อมูลรายชื่อไปใช้ในการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ำในระดับเข้มข้น และเป็นข้อมูลในการบริหารและบรรเทาความเสี่ยงของลูกค้ำ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันและยับยั้งมิให้มีฉ้อโกงได้ใช้บัญชีม้าเหล่านั้นเป็นช่องทางในการรับเงินและโยกย้ายเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิด

2. นิยาม

“ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์” คือ ช่องทางการให้บริการที่เป็นการให้บริการทางอินเทอร์เน็ต (Internet banking) โบายแบงก์กิ้ง (Mobile banking) เครื่องฝาก/ถอนเงินอัตโนมัติ และช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เฉพาะการให้บริการแบบไม่พบหน้า (Non Face to Face) ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาต ไม่รวมถึงธุรกรรม การหักบัญชีจากลูกค้าเพื่อชำระหนี้ตามกฎหมาย¹ การจ่ายดอกเบี้ยหรือเงินปันผล หรือธุรกรรมอื่น ๆ ที่ธนาคาร มีเหตุผลความจำเป็น

“บัญชีม้า” คือ บัญชีเงินฝากธนาคารของบุคคลอื่นซึ่งถูกคนร้ายนำมาใช้เป็นช่องทางในการ รับเงินและถ่ายโอนเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิด เพื่อป้องกันไม่ให้มีพยานหลักฐานเชื่อมโยงมาถึงตัวได้ คนร้ายสามารถทำได้หลายวิธีเพื่อให้ได้มาซึ่งบัญชีม้า ทั้งจากการโจรกรรมข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อนำไปใช้เปิดบัญชี ในชื่อของคนนั้น ๆ หรือจ้างให้บุคคลอื่นเปิดบัญชี หรือรับซื้อบัญชีเงินฝากธนาคารของบุคคลทั่วไปเพื่อนำไปใช้ กระทำความผิด²

3. แนวทางการปฏิบัติภายหลังกินำรายชื่อบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน หรือเป็น เจ้าของบัญชีเงินฝากธนาคารที่ถูกใช้ในการกระทำความผิดมูลฐาน เข้าสู่ระบบ APS (รหัส HR-03)

รายชื่อบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากธนาคารที่ถูกใช้ ในการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน รหัส HR-03 จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

3.1 รหัส HR-03-1 กรณีเป็นรายชื่อบุคคลที่ถูกร้องทุกข์ กล่าวโทษ ในความผิดมูลฐานที่พนักงานสอบสวนรับเป็นเลขคดีอาญา หรือเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากธนาคารที่ถูกใช้ในการกระทำความผิดมูลฐาน และสำนักงาน ป.ป.ง. ได้รับแจ้งรายชื่อจากพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งในการ ดำเนินการ สามารถแยกพิจารณาเป็นกรณี ดังนี้

ก. ลูกค้าปัจจุบันที่มีรายชื่อตรงกับรายชื่อรหัส HR-03-1

1) เมื่อสำนักงาน ป.ป.ง. แจ้งรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงสูง รหัส HR-03-1 ในระบบ APS ให้ธนาคารกำหนดมาตรการในการจำกัดช่องทางการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของบัญชีเงินฝากประเภท Saving รวมถึงบัญชีประเภท saving ที่มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่นทุกบัญชี ภายในวันทำการถัดไปนับจากได้รับแจ้งจาก สำนักงาน ป.ป.ง. ทางระบบ APS โดยมีได้มีข้อห้ามในการทำธุรกรรมปกติแบบพบหน้ากับลูกค้าที่มีรายชื่อดังกล่าว แต่ทั้งนี้ กรณีลูกค้าบุคคลธรรมดา ห้ามมีการทำธุรกรรมที่ถูกจำกัดช่องทางโดยการมอบอำนาจ และดำเนินการปรับ ระดับความเสี่ยงลูกค้าเป็นลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูง พร้อมกับดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ที่มีความเสี่ยงสูงในระดับเข้มข้น (Enhance Due Diligence: EDD)

2) เมื่อลูกค้ามาติดต่อธนาคาร ให้ธนาคารแจ้งลูกค้าที่มีรายชื่อดังกล่าวให้มาติดต่อธนาคารเพื่อขอ เลขอ้างอิง และเพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการ EDD พร้อมทั้งแจ้งให้ลูกค้าติดต่อ Call Center กองบัญชาการ

¹ หมายรวมถึงหนี้ของลูกค้ายาที่ไม่ได้มีอยู่กับธนาคารแต่เป็นหนี้ที่มีกำหนดจำนวนหนี้และวันชำระแน่นอนด้วย เช่น การชำระค่า สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน หักเงินชำระให้สหกรณ์ออมทรัพย์ซึ่งได้ตกลงกับธนาคารไว้ก่อนแล้ว ชำระหนี้บัตรเครดิต ชำระหนี้ ตามใบแจ้งหนี้ หรือชำระหนี้ที่กำหนดจำนวนเงินแน่นอนอื่น ๆ

² ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (หมายเลขติดต่อ 1441 กด 2) และแจ้งให้ลูกค้าเตรียมเอกสารชี้แจงกับตำรวจ ได้แก่ Statement ย้อนหลัง 6 เดือน

3) เมื่อกองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตรวจสอบแล้วพบว่าลูกค้ามีข้อมูลและหลักฐานที่สามารถชี้แจงได้ว่าทุกบัญชีหรือเฉพาะบัญชีไม่เกี่ยวข้องกับ การกระทำผิดมูลฐานและแจ้งมายังธนาคาร ธนาคารสามารถเปิดการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ แต่ทั้งนี้ธนาคาร ควรมีมาตรการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมกับลูกค้ารายนั้นตลอดระยะเวลาที่ลูกค้ายังมีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อ เสี่ยงดังกล่าว และหากพบว่ามีการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ให้ธนาคารพิจารณารายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยมายังสำนักงาน ปปง.

4) ให้รายงานรายชื่อลูกค้าที่ถูกระงับช่องทางการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และจำนวนบัญชี ที่ถูกระงับทั้งหมดมายังสำนักงาน ปปง. ผ่านระบบฐานข้อมูลกลางที่สำนักงาน ปปง. กำหนด ภายในระยะเวลา 15 วัน นับแต่วันจำกัดช่องทางการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ข. ลูกค้าใหม่ที่มีรายชื่อตรงกับรายชื่อรหัส HR-03-1

1) เมื่อลูกค้าใหม่หรือลูกค้าปัจจุบันที่ประสงค์จะเปิดบัญชีธนาคารใหม่ ให้ธนาคารเปิดบัญชี แบบพบหน้า (Face-to-Face) เท่านั้น โดยถือปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะหลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer : KYC) และมาตรการระบุตัวตนและพิสูจน์ทราบ ตัวตนของลูกค้า เพื่อให้ธนาคารมั่นใจได้ว่าข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนของลูกค้ารายนั้นมีความถูกต้อง แท้จริง และเป็นปัจจุบัน เพื่อให้ธนาคารสามารถระบุตัวตนและพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้าได้อย่างถูกต้องและยืนยันว่าเป็นบุคคลที่มีตัวตนซึ่งกฎหมายรับรองจริง ทั้งนี้เพื่อป้องกันการทุจริตจากการปลอมแปลงหรือใช้ข้อมูลบุคคลอื่น ในการทำธุรกรรมทางการเงิน

2) ธนาคารต้องดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้น (EDD) โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(1) หาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือหรือขอข้อมูลเพิ่มเติมจากลูกค้าเกี่ยวกับแหล่งที่มา ของเงินหรือทรัพย์สิน แหล่งที่มาของฐานะความมั่งคั่ง หรือวัตถุประสงค์ในการสร้างความสัมพันธ์หรือทำธุรกรรม รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจการของลูกค้า อาชีพ ชื่อและสถานที่ตั้งของที่ทำงาน หรือลายมือชื่อของผู้ทำ ธุรกรรม ซึ่งรวมถึงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์หรือกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

(2) กำหนดให้ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้อนุมัติการสร้างความสัมพันธ์ ทางธุรกิจกับลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูง

(3) เมื่อมีการทบทวนข้อมูลและความเสี่ยงของลูกค้า ให้ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้ที่ได้รับ มอบหมายเป็นผู้พิจารณาผลการทบทวนดังกล่าวว่าสมควรจะอนุมัติให้ดำเนินการความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้า นั้นต่อไปหรือไม่

(4) กำหนดกระบวนการตรวจสอบความเคลื่อนไหวทางการเงินของลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูง โดยพิจารณาเพิ่มความถี่ ขั้นตอนหรือลักษณะการติดตามความสัมพันธ์ทางธุรกิจและความเคลื่อนไหวในการทำ ธุรกรรม และเพิ่มความถี่ในการตรวจสอบข้อมูลการระบุตัวตนของลูกค้าและการระบุผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง ของลูกค้า

3) ธนาคารต้องจำกัดช่องทางการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด และกำหนดมาตรการให้ลูกค้าทำธุรกรรมทางการเงินได้เฉพาะช่องทางแบบพบหน้า (Face-to-Face) ที่ธนาคารเท่านั้น

3.2 รหัส HR-03-2 เป็นกรณีที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน หรือเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากธนาคารที่ถูกใช้ในการกระทำความผิดมูลฐาน ที่ได้มีการร้องทุกข์ กล่าวโทษ แต่ยังไม่มีกรับเป็นเลขคดีอาญา

2. ได้รับแจ้งรายชื่อจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ

2.1 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตรวจสอบพบว่า เป็นรายชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน หรือเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากธนาคารที่ถูกใช้ในการกระทำความผิดมูลฐาน แจ้งมายังสำนักงาน ป.ป.ง.

2.2 กองข่าวกรองทางเงิน สำนักงาน ป.ป.ง. ตรวจสอบพบว่า เป็นรายชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน หรือเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากธนาคารที่ถูกใช้ในการกระทำความผิดมูลฐาน หรือ

2.3 กองข่าวกรองทางเงิน สำนักงาน ป.ป.ง. ตรวจสอบพบว่า เป็นบุคคลที่ถูกรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย (แบบ ป.ป.ง.1-03) ตรงกับรายชื่อที่หน่วยงานที่รับผิดชอบในการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แจ้งรายชื่อมา

2.4 กองความร่วมมือและพัฒนามาตรฐาน สำนักงาน ป.ป.ง. ตรวจสอบจากรายงานข้อมูลจากหน่วยงานต่างประเทศ พบว่าเป็นรายชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน หรือเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากธนาคารที่ถูกใช้ในการกระทำความผิดมูลฐาน

2.5 ธนาคารหรือหน่วยงานอื่น ตรวจสอบพบว่า เป็นรายชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน หรือเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากธนาคารที่ถูกใช้ในการกระทำความผิดมูลฐาน แจ้งมายังสำนักงาน ป.ป.ง. เพื่อให้กองข่าวกรองทางเงิน สำนักงาน ป.ป.ง. ตรวจสอบตามข้อ 2.3

ก. กรณีลูกค้าปัจจุบันที่มีรายชื่อตรงกับรายชื่อรหัส HR-03-2

1) เมื่อสำนักงาน ป.ป.ง. แจ้งรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงสูง รหัส HR-03-2 ในระบบ APS ให้ธนาคารปรับระดับความเสี่ยงลูกค้าเป็นลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูง พร้อมกับดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูงในระดับเข้มข้น (EDD) โดยกำหนดให้ลูกค้าที่มีรายชื่อดังกล่าวมาพบเจ้าหน้าที่ของธนาคารเพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการ EDD ภายใน **3 วันทำการ** (นับแต่วันที่ธนาคารแจ้งลูกค้าตามวิธีการภายในของธนาคาร ทั้งนี้ ธนาคารควรดำเนินการแจ้งลูกค้าภายใน 3 วันทำการถัดไปนับจากวันที่ได้รับรายชื่อจากสำนักงาน ป.ป.ง.) เพื่อให้ลูกค้ารายดังกล่าวเข้ามาติดต่อที่ธนาคาร เพื่อธนาคารตรวจสอบข้อมูล หรือเพื่อให้ลูกค้าขอเลขอ้างอิง และแจ้งให้ลูกค้าติดต่อ Call Center กองบัญชาการตำรวจสืบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (หมายเลขติดต่อ 1441 กด 2) และเตรียมเอกสารชี้แจงกับตำรวจ ซึ่งเมื่อธนาคารหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจสอบแล้วพบว่ามีข้อมูลและหลักฐาน ที่สามารถชี้แจงได้ว่าทุกบัญชีหรือเฉพาะบัญชีไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน ธนาคารสามารถให้บริการการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ตามปกติ

2) หากลูกค้ารายดังกล่าว ไม่มาชี้แจงหรือไม่มีข้อมูลหรือหลักฐานในการชี้แจงหรือธนาคารไม่ได้รับผลการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ตำรวจภายในกำหนดระยะเวลา ให้พิจารณาจำกัดช่องทางการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของบัญชีเงินฝากประเภท Saving รวมถึงบัญชีประเภท saving ที่มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่นทุกบัญชีโดยมิได้มีข้อห้ามในการทำธุรกรรมปกติแบบพบหน้ากับลูกค้าที่มีรายชื่อดังกล่าว แต่ทั้งนี้ กรณีลูกค้าบุคคลธรรมดาห้ามมีการทำธุรกรรมที่ถูกจำกัดช่องทางโดยการมอบอำนาจ และแจ้งให้ลูกค้าติดต่อ Call Center กองบัญชาการ

ตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (หมายเลขติดต่อ 1441 กด 2) และแจ้งให้ลูกค้าเตรียมเอกสารชี้แจงกับตำรวจ ได้แก่ Statement ย้อนหลัง 6 เดือน

3) เมื่อกองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตรวจสอบแล้วพบว่าลูกค้ามีข้อมูลและหลักฐานที่สามารถชี้แจงได้ว่าทุกบัญชีหรือเฉพาะบัญชีไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดมูลฐานและแจ้งมายังธนาคาร ธนาคารสามารถเปิดการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ แต่ทั้งนี้ธนาคารควรมีมาตรการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมกับลูกค้ารายนั้นตลอดระยะเวลาที่ลูกค้ายังมีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อเสี่ยงดังกล่าว และหากพบว่ามีการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ให้ธนาคารพิจารณารายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยมายังสำนักงาน ปปง.

4) ให้รายงานรายชื่อลูกค้าที่ถูกระงับช่องทางการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และจำนวนบัญชีที่ถูกระงับทั้งหมดมายังสำนักงาน ปปง. ผ่านระบบฐานข้อมูลกลางที่สำนักงาน ปปง. กำหนด ภายในระยะเวลา 15 วันนับแต่วันจำกัดช่องทางการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ข. กรณีลูกค้าใหม่ที่มีรายชื่อตรงกับรายชื่อรหัส HR-03-2

1) เมื่อลูกค้าใหม่หรือลูกค้าปัจจุบันที่ประสงค์จะเปิดบัญชีธนาคารใหม่ ให้ธนาคารเปิดบัญชีแบบพบหน้า (Face-to-Face) เท่านั้น โดยถือปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด และต้องดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าที่มีชื่อตรงกับรายชื่อรหัส HR-03-2 ในระดับเข้มข้น (EDD) โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(1) หาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือหรือขอข้อมูลเพิ่มเติมจากลูกค้าเกี่ยวกับแหล่งที่มาของเงินหรือทรัพย์สิน แหล่งที่มาของฐานะความมั่งคั่ง หรือวัตถุประสงค์ในการสร้างความสัมพันธ์หรือทำธุรกรรม รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจการของลูกค้า อาชีพ ชื่อและสถานที่ตั้งของที่ทำงาน หรือลายมือชื่อของผู้ทำธุรกรรม ซึ่งรวมถึงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

(2) กำหนดให้ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้อนุมัติการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูง

(3) เมื่อมีการทบทวนข้อมูลและความเสี่ยงของลูกค้า ให้ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาผลการทบทวนดังกล่าวว่าสมควรจะอนุมัติให้ดำเนินการความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้านั้นต่อไปหรือไม่

(4) กำหนดกระบวนการตรวจสอบความเคลื่อนไหวทางการเงินของลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูง โดยพิจารณาเพิ่มความถี่ ขั้นตอนหรือลักษณะการติดตามความสัมพันธ์ทางธุรกิจและความเคลื่อนไหวในการทำธุรกรรม และเพิ่มความถี่ในการตรวจสอบข้อมูลการระบุตัวตนของลูกค้าและการระบุผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงของลูกค้า

(2) ธนาคารต้องจำกัดช่องทางการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด และกำหนดมาตรการให้ลูกค้าทำธุรกรรมทางการเงินได้เฉพาะช่องทางแบบพบหน้า (Face-to-Face) ที่ธนาคารเท่านั้น

3.3 กรณีหากลูกค้าประสงค์จะเปิดใช้ช่องทางการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ แบบไม่พบหน้า (Non Face-to-Face) ให้ธนาคารประเมินความเสี่ยงของลูกค้าประกอบการพิจารณาเอกสารหลักฐานของลูกค้าที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าลูกค้ารายนั้นไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน หรือความผิดฐานฟอกเงิน ธนาคารสามารถเปิดการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้เฉพาะบัญชีที่ชี้แจงได้เท่านั้น หรือแจ้งให้ลูกค้าติดต่อ call center กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พนักงานสอบสวน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอหลักฐานประกอบ

(1) หากมีหลักฐานข้อเท็จจริงเพียงพอที่แสดงให้เห็นว่า บุคคลดังกล่าวไม่มีความผิด หรือไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน หรือมีหลักฐานเพียงพอที่แสดงได้ว่าบัญชีเงินฝากธนาคารของตนไม่ได้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินครบทุกบัญชี อาจเป็นเหตุให้กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แจ้งเพิกถอนรายชื่อไปยังสำนักงาน ป.ป.ง. เพื่อพิจารณาเพิกถอนรายชื่อออกจากระบบ APS รหัส HR-03 ได้

(2) หากไม่มีเหตุแห่งการเพิกถอนรายชื่อบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน หรือเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากธนาคารที่ถูกใช้ในการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน หรือมีหลักฐานข้อเท็จจริงไม่เพียงพอที่จะถือเป็นเหตุในการขอเพิกถอนรายชื่อ ลูกค้ารายดังกล่าวยังคงรายชื่อในระบบ APS รหัส HR-03 ต่อไปจนกว่าจะพ้นกำหนดระยะเวลา 3 ปีนับจากวันที่กำหนดรายชื่อ หรือมีเหตุอื่นแห่งการเพิกถอนรายชื่อโดยที่สำนักงาน ป.ป.ง. จะแจ้งการเพิกถอนรายชื่อมายังธนาคาร และธนาคารสามารถยกเลิกการจำกัดช่องทางการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้

3.4 การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

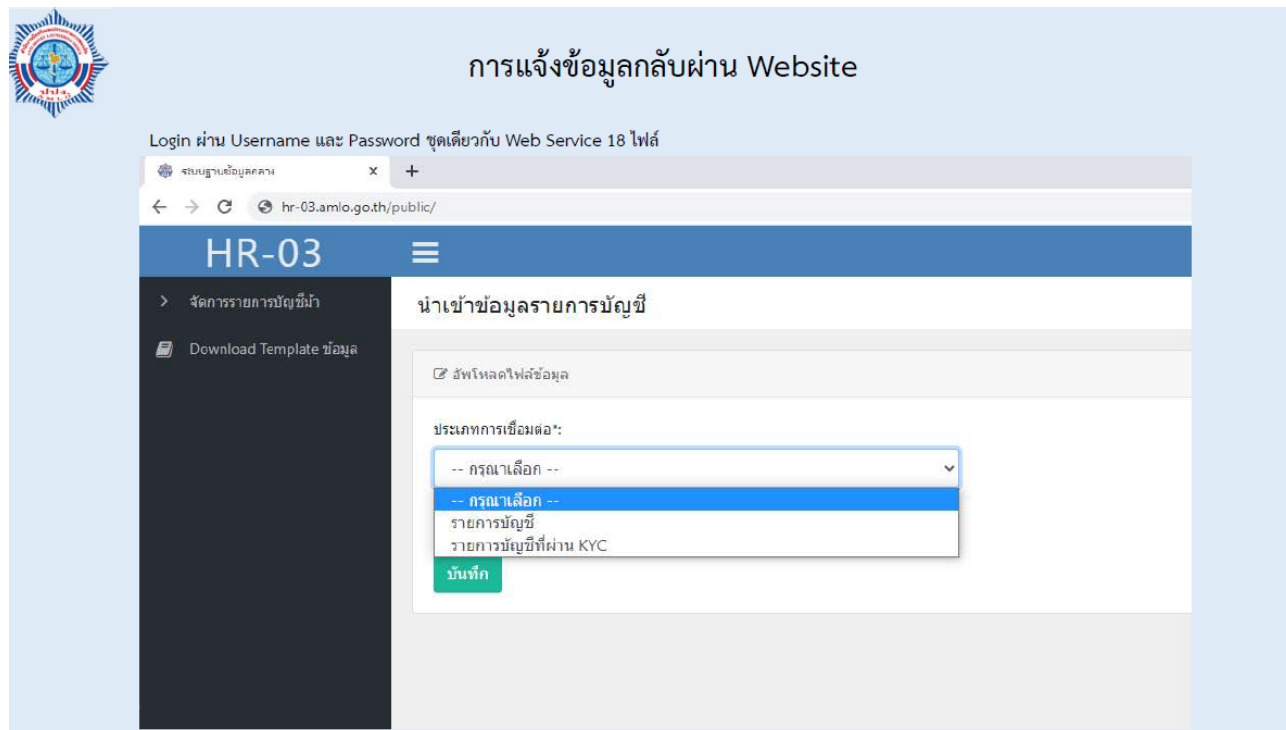
กรณีที่สำนักงาน ป.ป.ง. แจ้งรายชื่อบุคคลที่มีรายชื่อตรงกับรายชื่อรหัส HR-03 ผ่านระบบ APS แล้วธนาคารไม่จำเป็นต้องรายงานธุรกรรมสงสัยในทันที แต่หากธนาคารตรวจสอบธุรกรรมของลูกค้าที่มีรายชื่อตรงกับรายชื่อรหัส HR-03-1 และรหัส HR-03-2 โดยดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้นตามข้อ 12 และข้อ 17 แห่งกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. 2563 แล้วสงสัยว่าธุรกรรมดังกล่าวมีลักษณะการทำธุรกรรมที่ผิดปกติ หรือเข้าข่ายการใช้บัญชีบุคคลอื่นมาเป็นช่องทางในการรับเงินและถ่ายโอนเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ให้ธนาคารพิจารณารายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยมายังสำนักงาน ป.ป.ง. ตามแบบ ป.ป.ง. 1-03 โดยในส่วนที่ 5 ของแบบรายงานการทำธุรกรรมดังกล่าว นอกจากการระบุเหตุ/พฤติกรรมที่มีเหตุผลอันควรสงสัยแล้ว ให้ธนาคารใส่รหัส “Money MA Account”

อย่างไรก็ตาม หากธนาคารไม่สามารถตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าได้ ให้กำหนดมาตรการในการดำเนินการกับลูกค้ารายดังกล่าวตามข้อ 23 แห่งกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. 2563 ตามความเหมาะสม และพิจารณารายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงาน ป.ป.ง.

ทั้งนี้ สำหรับระยะเวลา หลักเกณฑ์และวิธีการรายงานการทำธุรกรรมให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติ เรื่อง การรายงานธุรกรรม ของสำนักงาน ป.ป.ง.

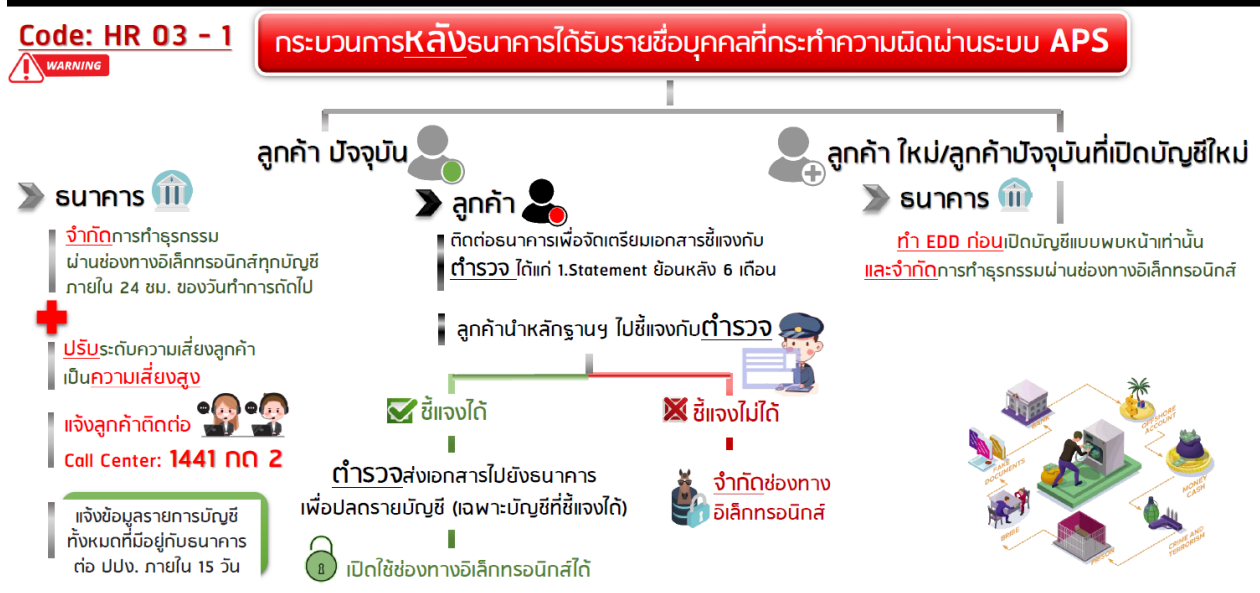
หมายเหตุ ในระยะเริ่มแรกนี้ ทางสำนักงาน ปปง. กำหนดรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงสูงต่อการฟอกเงินฯ รหัส HR 03 เฉพาะกรณีบัญชีลูกค้าบุคคลธรรมดาเท่านั้น ยังไม่รวมบัญชีลูกค้านิติบุคคล และบัญชีร่วมทุกกรณี ซึ่งสำนักงาน ปปง. จะกำหนดรายชื่อ HR 03 เพิ่มเติมในโอกาสต่อไป อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินการสำหรับ ธนาคารที่มีลูกค้าเป็นนิติบุคคลทั้งหมด ควรนำหลักการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับลูกค้ามาใช้ในการตรวจสอบลูกค้า ของธนาคารตามความเหมาะสมด้วย

ภาคผนวก

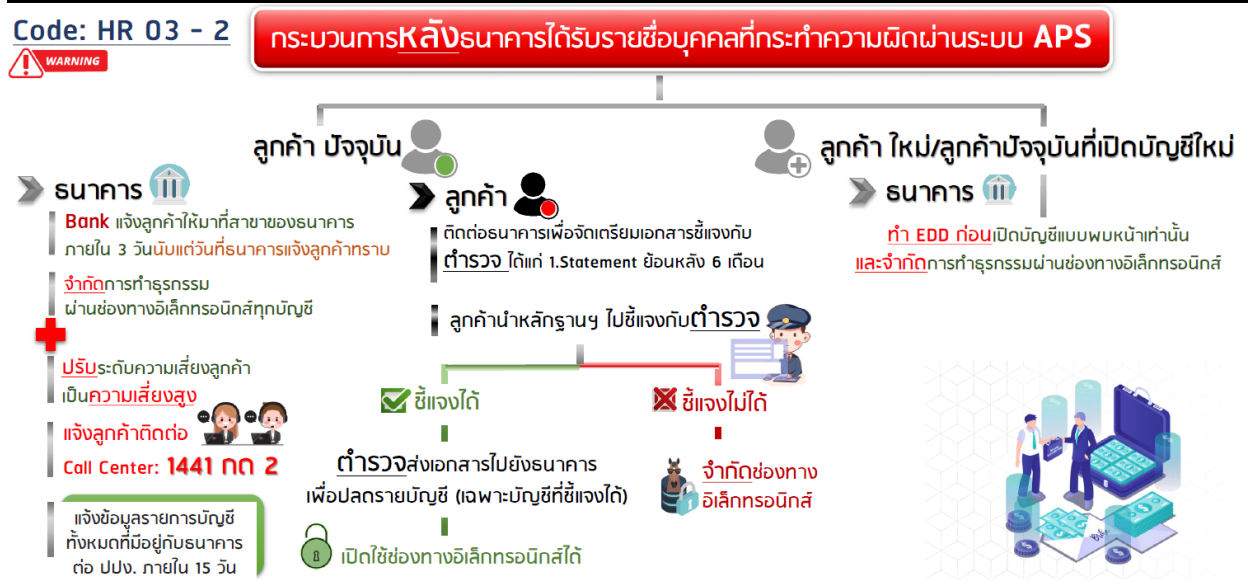
รูปภาพที่ 1 แสดงตัวอย่างการแจ้งข้อมูลกลับผ่านระบบรายงานผ่านเว็บไซต์

มาตรการรับมือกับการรับแจ้งเปิดบัญชีเพื่อกระทำความผิด (บัญชีม้า)

รูปภาพที่ 2 แสดงกระบวนการภายหลังมีการนำรายชื่อบุคคลที่กระทำความผิดเข้าสู่ระบบ APS (รหัส HR-03-01)

มาตรการรับมือกับการรับแจ้งเปิดบัญชีเพื่อกระทำความผิด (บัญชีม้า)

รูปภาพที่ 3 แสดงกระบวนการภายหลังมีการนำรายชื่อบุคคลที่กระทำความผิดเข้าสู่ระบบ APS (รหัส HR-03-02)